Europos Parlamentas
2024-2029

PRIIMTI TEKSTAI

P10_TA(2025)0163

Būtinybė skubiai apsaugoti religines mažumas Sirijoje po neseniai įvykdyto teroristinio išpuolio Šv. Elijaus bažnyčioje Damaske

2025 m. liepos 10 d. Europos Parlamento rezoliucija dėl būtinybės skubiai apsaugoti religines mažumas Sirijoje po neseniai įvykdyto teroristinio išpuolio Šv. Elijaus bažnyčioje Damaske (2025/2798(RSP))

Europos Parlamentas,

– atsižvelgdamas į savo ankstesnes rezoliucijas dėl Sirijos,

– atsižvelgdamas į Komisijos Pirmininkės pavaduotojos ir Sąjungos vyriausiosios įgaliotinės užsienio reikalams ir saugumo politikai ir EIVT atstovo spaudai 2025 m. kovo 11 d., gegužės 7 d. ir birželio 23 d. pareiškimus dėl Sirijos,

– atsižvelgdamas į 2025 m. birželio 23 d. Tarybos išvadas dėl Sirijos ir į 2025 m. birželio 26 d. Europos Vadovų Tarybos išvadas dėl Artimųjų Rytų,

– atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 150 straipsnio 5 dalį ir 136 straipsnio 4 dalį,

A. kadangi Sirijos religiniu ir etniniu atžvilgiu įvairi visuomenė daugiau kaip dešimtmetį kentėjo nuo smurtinio ir nesantaiką kurščiusio Assado režimo ir teroristinių grupuočių, ypač „Da’esh“, ir tai paveikė visas bendruomenes, įskaitant arabus, kurdus, sunitus, šiitus, alavitus, krikščionis, drūzus ir jazidus;

B. kadangi 2025 m. kovo mėn. Sirijos pakrantėje prieš alavitų bendruomenę prasidėjo plataus masto smurto, įskaitant seksualinį smurtą, protrūkis, kuris tebesitęsia iki šiol ir dėl kurio nukentėjo daugiau kaip 1 200 civilių; kadangi alavitų bendruomenės moterys yra masinio grobimo ir seksualinės vergovės, kuriems būdinga nerimą kelianti didėjimo tendencija, aukos;

C. kadangi per 2025 m. balandžio mėn. daug kur vykusius sektantiškus

susirėmimus žuvo daugiau kaip 10 drūzų civilių;

D. kadangi per 2025 m. birželio 22 d. įvykdytą savižudžio teroristinį išpuolį Šv. Elijaus Graikijos stačiatikių bažnyčioje Damaske žuvo mažiausiai 25 ir buvo sužeista daugiau kaip 60 žmonių ir tai buvo daugiausiai gyvybių nusinešęs išpuolis prieš krikščionis per daugelį metų; kadangi už šį išpuolį atsakomybę prisiėmė naujai suformuota islamistų teroristinė grupuotė Saraya Ansar al-Sunna;

E. kadangi, nors pereinamojo laikotarpio Sirijos valdžios institucijos patikino, kad bus užtikrinta religinių bendruomenių apsauga ir įtrauktis, pastarojo meto įvykiai skatina baimės atmosferą ir kelia abejonių dėl pereinamojo laikotarpio valdžios institucijų gebėjimo tinkamai apsaugoti religines bendruomenes;

1. griežtai smerkia šį traumuojantį teroristinį išpuolį Šv. Elijaus bažnyčioje ir visus grasinimus religinių apeigų vietoms, iš kurių kai kurios yra istoriškai reikšmingos; primygtinai ragina Sirijos valdžios institucijas sustiprinti saugumo priemones ir atstatyti Šv. Elijaus bažnyčią;

2. griežtai smerkia visus išpuolius prieš religines ir etnines bendruomenes ir pripažįsta, kad septintą pereinamojo politinio laikotarpio mėnesį tarp jų juntama sustiprėjusi baimė; išreiškia solidarumą su visomis aukomis;

3. susirūpinęs pažymi, kad nemažai grupuotės „Hay’at Tahrir al-Sham“ (HTS) narių, padariusių sunkių žmogaus teisių pažeidimų, užima pareigas pereinamojo laikotarpio administracijoje, o tai gali lemti susirūpinimą keliančius padarinius religijos laisvei, kaip matyti iš pasikartojančių incidentų, susijusių su Sirijos pareigūnais;

4. primygtinai ragina Sirijos pereinamojo laikotarpio valdžios institucijas sudaryti sąlygas greitam, skaidriam ir nepriklausomam šių išpuolių tyrimui ir imtis visų būtinų veiksmų, kad baigtųsi sektantiškas smurtas, būtų užtikrinta atskaitomybė, be kita ko, patraukiant baudžiamojon atsakomybėn žmogaus teisių pažeidimų (tokių, kokie, pavyzdžiui, buvo padaryti Šv. Elijaus bažnyčioje) vykdytojus ir sąlygų jiems sudarytojus, taip pat kad būtų puoselėjama religijos laisvė ir apsaugotos visos bendruomenės;

5. pakartoja, kad ES remia, be kita ko, su tam tikromis sąlygomis panaikindama sankcijas, žmogaus teisėmis grindžiamą pereinamąjį politinį procesą Sirijoje, kurio būtini sėkmės elementai yra pereinamojo laikotarpio teisingumas, kova su nebaudžiamumu, savavališko smurto draudimas, konstitucinė įtraukaus valdymo ir tinkamo religinių bei etninių bendruomenių atstovavimo garantija ir Liaudies asamblėja ir tarptautinės teisės paisymas; ragina Sirijos pereinamojo laikotarpio valdžios institucijas pateikti konkretų patikimų, laisvų, sąžiningų ir įtraukių rinkimų organizavimo tvarkaraštį; ragina ES, koordinuojant veiksmus su atitinkamomis

tarptautinėmis institucijomis, įsteigti Sirijos atstatymo fondą, kurio lėšoms gauti reikėtų pademonstruoti pažangą minėtose prioritetinėse srityse ir kuris skatintų religijų dialogą, konfliktų sprendimą ir susitaikymą; ragina Europos Komisiją teikti pirmenybę konferencijai su Sirijos pilietine visuomene;

6. primygtinai ragina Komisiją ir Europos išorės veiksmų tarnybą į dialogą su Sirijos pereinamojo laikotarpio valdžios institucijomis įtraukti religinių bendruomenių apsaugos ir religijos ar tikėjimo laisvės klausimus;

7. atkreipia dėmesį į krikščionių bendruomenių Sirijoje pažeidžiamumą ir nuolatines grėsmes maldininkams, kurių apsaugą turėtų užtikrinti valdžios institucijos; atkreipia dėmesį į didelę Sirijos religinių grupių įvairovę, kaip rodo graikų stačiatikių, sirų stačiatikių, armėnų apaštališkosios bažnyčios, chaldėjų ir maronitų bažnyčių pavyzdžiai; pabrėžia, kad svarbu išsaugoti ir branginti šių ir kitų bendruomenių indėlį į Sirijos religinį ir kultūrinį paveldą, ir ragina užtikrinti, kad nauja Sirijos politinė struktūra atspindėtų šią įvairovę;

8. ragina Sirijos pereinamojo laikotarpio valdžios institucijas daryti pažangą sprendžiant tokius neišspręstus klausimus kaip Assado režimo konfiskuotos religinės nuosavybės grąžinimas;

9. ragina Tarybą toliau taikyti esamas ir įvesti naujas tikslines sankcijas subjektams, atsakingiems už religijos laisvės pažeidimus Sirijoje;

10. ragina Sirijos pereinamojo laikotarpio valdžios institucijas, ES ir valstybes nares, taip pat Pasaulinės kovos su „Da’esh“ koalicijos tarptautinius partnerius dėti daugiau pastangų kovojant su islamistų terorizmu, apsaugoti visus Sirijos gyventojus ir pagerinti padėtį al Cholo ir Rodžo stovyklose; įspėja, kad staigus Jungtinių Valstijų atsitraukimas šiame regione tokiomis neapibrėžtomis aplinkybėmis sukeltų didelį pavojų tarptautiniam saugumui; ragina gerbti Sirijos teritorinį vientisumą;

11. paveda Pirmininkei perduoti šią rezoliuciją Komisijos Pirmininkės pavaduotojai ir Sąjungos vyriausiajai įgaliotinei užsienio reikalams ir saugumo politikai, Europos išorės veiksmų tarnybai, Tarybai ir Sirijos valdžios institucijoms.